

Peace: Lines 1-10, 13-61, 180-336**Lines 1-10****Οικέτης Α**

αἶρ' αἶρε μᾶζαν ὡς τάχος τῷ κανθάρω.

Οικέτης Β

ιδού. δὸς αὐτῷ, τῷ κάκιστ' ἀπολουμένῳ·

καὶ μήποτ' αὐτῆς μᾶζαν ἠδίω φάγοι.

Οἱ. ^A δὸς μᾶζαν ἐτέραν, ἐξ ὀνίδων πεπλασμένην.

Οἱ. ^B ἰδοὺ μάλ' αὔθις. ποῦ γὰρ ἦν νῦν δὴ 'φερεις; 5

ἢ κατέφαγεν;

Οἱ. ^A μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἐξαρπάσας

ὄλην ἐνέκαψε περικυλίσας τοῖν ποδοῖν.

ἀλλ' ὡς τάχιστα τρῖβε πολλὰς καὶ πυκνάς.

Οἱ. ^B ἄνδρες κοπρολόγοι, προσλάβεσθε πρὸς θεῶν,

εἰ μή με βούλεσθ' ἀποπνιγέντα περιδεῖν.

10

Lines 11–12: Slave A demands a cake made from the excrement of a young male prostitute and makes a crude joke.

Lines 13-61

Οἱ. ^B ἐνὸς μὲν, ὧνδρες, ἀπολελύσθαι μοι δοκῶ·

οὐδεὶς γὰρ ἂν φαίη με μάττοντ' ἐσθίειν.

Οἱ. ^A αἰβοῖ, φέρ' ἄλλην χἀτέραν μοι χἀτέραν,

15

καὶ τρῖβ' <ἔθ'> ἐτέρας.

Οἱ. B μὰ τὸν Ἀπόλλω ἄγω μὲν οὐ

οὐ γὰρ ἔθ' οἴος τ' εἴμι ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας.

Οἱ. A αὐτὴν ἄρ' οἴσω συλλαβὸν τὴν ἀντλίαν.

Οἱ. B νῆ τὸν Δί' ἐς κόρακάς γε, καὶ σαυτὸν γε πρὸς.

ὕμῶν δέ γ' εἴ τις οἶδέ μοι κατειπάτω

20

πόθεν ἂν πριαίμην ῥῖνα μὴ τετρημένην.

οὐδὲν γὰρ ἔργον ἦν ἄρ' ἀθλιώτερον

ἢ κανθάρῳ μάττοντα παρέχειν ἐσθίειν.

ὅς μὲν γάρ, ὥσπερ ἂν χέση τις, ἢ κύων

φαύλως ἐρείδει· τοῦτο δ' ὑπὸ φρονήματος

25

βρενθύεται τε καὶ φαγεῖν οὐκ ἀξιοῖ,

ἦν μὴ παραθῶ τρίψας δι' ἡμέρας ὅλης

ὥσπερ γυναικὶ γογγύλην μεμαγμένην.

ἀλλ' εἰ πέπαυται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι

τηδὶ παροίξας τῆς θύρας, ἵνα μὴ μ' ἴδῃ.

30

ἔρειδε, μὴ παύσαιο μηδέποτ' ἐσθίων

τέως ἕως σαυτὸν λάθης διαρραγεῖς.

οἶον δὲ κύψας ὁ κατάρατος ἐσθίει,

ὥσπερ παλαιστής, παραβαλὼν τοὺς γομφίους,

καὶ ταῦτα τὴν κεφαλὴν τε καὶ τὸ χεῖρέ πως

35

ὠδὶ περιάγων, ὥσπερ οἱ τὰ σχοινία

τὰ παχέα συμβάλλοντες εἰς τὰς ὀλκάδας.

Οἱ.^A μιάρων τὸ χρῆμα καὶ κάκοσμον καὶ βορόν·

χῶτου ποτ' ἐστὶ δαιμόνων ἢ προσβολή

οὐκ οἶδ'. Ἀφροδίτης μὲν γὰρ οὗ μοι φαίνεται, 40

οὐ μὴν Χαρίτων γε.

Οἱ. B τοῦ γάρ ἐστ';

Οἱ. A οὐκ ἔσθ' ὅπως

οὐκ ἔστι τὸ τέρας τοῦ Διὸς σκαταιβάτου.

Οἱ. B οὐκοῦν ἂν ἤδη τῶν θεατῶν τις λέγοι

νεανίας δοκησίσοφος, 'τόδε πράγμα τί;

ὁ κἀνθαρος δὲ πρὸς τί';

Οἱ. A κἄτ' αὐτῷ γ' ἀνήρ 45

Ἴωνικός τις φησι παρακαθήμενος·

‘δοκέω μέν, ἐς Κλέωνα τοῦτ’ αἰνίσσεται,

ὡς κείνος ἐν Αἴδεω σπατίλην ἐσθίει.’

ἀλλ’ εἰσιὼν τῷ κανθάρω δώσω πιεῖν.

Οἱ. B ἐγὼ δὲ τὸν λόγον γε τοῖσι παιδίοις

50

καὶ τοῖσιν ἀνδρίοισι καὶ τοῖς ἀνδράσι

καὶ τοῖς ὑπερτάτοισιν ἀνδράσιν φράσω

καὶ τοῖς ὑπερηγορέουσιν ἔτι τούτοις μάλα.

ὁ δεσπότης μου μαίνεται καινὸν τρόπον,

οὐχ ὄνπερ ὑμεῖς, ἀλλ’ ἕτερον καινὸν πάνυ.

55

δι’ ἡμέρας γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν βλέπων

ὠδὶ κεχηνῶς λοιδορεῖται τῷ Διὶ

καὶ φησιν, ‘ὦ Ζεῦ, τί ποτε βουλευεῖ ποιεῖν;

κατάθου τὸ κόρημα· μὴ ἴκκορει τὴν Ἑλλάδα.’

ἔα ἔα·

60

σιγήσαθ’, ὡς φωνῆς ἀκούειν μοι δοκῶ.

Lines 62–179: The Slave reveals the purpose of the dung beetle and soon Trygaeus appears flying on the back of it. His daughters come out to stop him from going on his mission; he does not listen but sets out like Euripides’ Bellerophon. The beetle is easily distracted by food below and so the journey is rough, but Trygaeus finally makes it to the home of Zeus.

Lines 180-336

Ἑρμῆς

πόθεν βροτοῦ με προσέβαλ’ – ; ὦναξ Ἡράκλεις,

180

τουτὶ τί ἐστὶ τὸ κακόν;

Τρυγαῖος

ἵπποκάνθαρος.

Ἐρ. ὦ μιὰρὲ καὶ τόλμηρε κἀναΐσχυντε σὺ

καὶ μιὰρὲ καὶ παμμίαρε καὶ μιὰρώτατε,

πῶς δεῦρ' ἀνήλθες, ὦ μιὰρῶν μιὰρώτατε;

τί σοί ποτ' ἔστ' ὄνομ'; οὐκ ἔρεῖς;

Τρ. μιὰρώτατος. 185

Ἐρ. πατήρ δέ σοι τίς ἐστίν;

Τρ. ἐμοί; μιὰρώτατος. 187

Ἐρ. ποδαπὸς τὸ γένος δ' εἶ; φράζε μοι.

Τρ. μιὰρώτατος. 186

Ἐρ. οὔτοι μὰ τὴν γῆν ἔσθ' ὅπως οὐκ ἀποθανεῖ,

εἰ μὴ κατερεῖς μοι τοῦνομ' ὅ τι ποτ' ἐστί σοι.

Τρ. Τρυγαῖος Ἀθμονεύς, ἀμπελουργὸς δεξιός, 190

οὐ συκοφάντης οὐδ' ἐραστής πραγμάτων.

Ἐρ. ἤκεις δὲ κατὰ τί;

Τρ. τὰ κρέα ταυτί σοι φέρων.

Ἐρ. ὦ δειλακρίων, πῶς ἦλθες;

Τρ. ὦ γλίσχρων, ὀρᾶς

ὡς οὐκέτ' εἶναί σοι δοκῶ μιάρωτατος;

ἴθι νυν κάλεσόν μοι τὸν Δί'.

Ἐρ. ἰηῦ ἰηῦ ἰηῦ, 195

ὅτ' οὐδὲ μέλλεις ἐγγυῶς εἶναι τῶν θεῶν·

φροῦδοι γὰρ· ἐχθές εἰσιν ἐξορκισμένοι.

Τρ. ποῖ γῆς;

Ἐρ. ἰδοὺ γῆς.

Τρ. ἀλλὰ ποῖ;

Ἐρ. πόρρω πάνυ,

ὑπ' αὐτὸν ἀτεχνῶς τοῦρανοῦ τὸν κύτταρον.

Τρ. πῶς οὖν σὺ δῆτ' ἐνταῦθα κατελείφθης μόνος; 200

Ἐρ. τὰ λοιπὰ τηρῶ σκευάρια τὰ τῶν θεῶν,

χυτρίδια καὶ σανίδια κάμφορείδια.

Τρ. ἐξωκίσαντο δ' οἱ θεοὶ τίνος οὔνεκα;

Ἐρ. Ἕλλησιν ὀργισθέντες· εἴτ' ἐνταῦθα μέν,

ἴν' ἦσαν αὐτοί, τὸν Πόλεμον κατώκισαν,

205

ὕμᾱς παραδόντες δρᾶν ἀτεχνῶς ὅ τι βούλεται·

αὐτοὶ δ' ἀνωκίσανθ' ὅπως ἀνωτάτω,

ἵνα μὴ βλέποιεν μαχομένους ὑμᾶς ἔτι

μηδ' ἀντιβολούντων μηδὲν αἰσθανοῖατο.

Τρ. τοῦ δ' οὔνεχ' ἡμᾶς ταῦτ' ἔδρασαν; εἰπέ μοι.

210

Ἐρ. ὅτι ἡ πολεμεῖν ἠρεῖσθ', ἐκείνων πολλάκις

σπονδὰς ποιούντων· κεί μὲν οἱ Λακωνικοὶ

ὑπερβάλοντο μικρόν, ἔλεγον ἂν ταδί·

‘ναὶ τὸ σιὼ νῦν Ὀττικίων δωσεῖ δίκαν.’

εἰ δ’ αὖ τι πράξαιτ’ ἀγαθόν, Ἀττικωνικοί,

215

κᾶλθοιεν οἱ Λάκωνες εἰρήνης πέρι,

ἐλέγετ’ ἂν ὑμεῖς εὐθύς· ‘ἐξαπατώμεθα

νῆ τὴν Ἀθηνᾶν’. – ‘νῆ Δί’, οὐχὶ πειστέον.

ἦξουσι καῦθις, ἦν ἔχωμεν τὴν Πύλον.’

Τρ. ὁ γοῦν χαρακτήρ ἡμεδαπὸς τῶν ῥημάτων.

220

Ἐρ. ὦν οὔνεκ’ οὐκ οἶδ’ εἴ ποτ’ Εἰρήνην ἔτι

τὸ λοιπὸν ὄψεσθ’.

Τρ. ἀλλὰ ποῖ γὰρ οἴχεται;

Ἐρ. ὁ Πόλεμος αὐτὴν ἐνέβαλ’ εἰς ἄντρον βαθύ.

Τρ. εἰς ποῖον;

Ἐρ. εἰς τουτὶ τὸ κάτω, κάπειθ' ὄρῃς

ὄσους ἄνωθεν ἐπεφόρησε τῶν λίθων,

225

ἵνα μὴ λάβητε μηδέποτ' αὐτήν.

Τρ. εἰπέ μοι,

ἡμᾶς δὲ δὴ τί δρᾶν παρασκευάζεται;

Ἐρ. οὐκ οἶδα πλὴν ἓν, ὅτι θυεῖαν ἐσπέρας

ὑπερφυᾷ τὸ μέγεθος εἰσηνέγκατο.

Τρ. τί δῆτα ταύτη τῇ θυεῖα χρήσεται;

230

Ἐρ. τρίβειν ἐν αὐτῇ τὰς πόλεις βουλεύεται.

ἄλλ' εἶμι· καὶ γὰρ ἐξιέναι, γνώμην ἐμήν,

μέλλει· θορυβεῖ γοῦν ἔνδοθεν.

Τρ. οἴμοι δεῖλαιος.

φέρ' αὐτὸν ἀποδρῶ· καὶ γὰρ ὥσπερ ἠσθόμην

καυτὸς θυείας φθέγμα πολεμιστηρίας.

235

Πόλεμος

ἰὼ βροτοὶ βροτοὶ βροτοὶ πολυτλήμονες,

ὥς αὐτίκα μάλα τὰς γνάθους ἀλγήσετε.

Τρ. ὦναξ Ἄπολλον, τῆς θυείας τοῦ πλάτους –

ὅσον κακόν – καὶ τοῦ Πολέμου τοῦ βλέμματος.

ἄρ' οὐτός ἐστ' ἐκεῖνος ὄν καὶ φεύγομεν,

240

ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν;

Πό. ἰὼ Πρασιαὶ τρεῖς ἄθλαι καὶ πεντάκις

καὶ πολλοδεκάκις, ὡς ἀπολεῖσθε τήμερον.

Τρ. τουτὶ μὲν, ἄνδρες, οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πο·

τὸ γὰρ κακὸν τοῦτ' ἐστὶ τῆς Λακωνικῆς.

245

Πό. ὦ Μέγαρα Μέγαρ', ὡς ἐπιτετρίψεσθ' αὐτίκα

ἀπαξάπαντα καταμεμυτωτευμένα.

Τρ. βαβαὶ βαβαιάξ, ὡς μεγάλα καὶ δριμέα

τοῖσιν Μεγαρεῦσιν ἐνέβαλεν τὰ κλαύματα.

Πό. ἰὼ Σικελία, καὶ σὺ δ' ὡς ἀπόλλυσαι.

250

Τρ. οἷα πόλις τάλαινα διακναισθήσεται.

Πό. φέρ' ἐπιχέω καὶ τὸ μέλι τουτὶ τὰττικόν.

Τρ. οὔτος, παραινῶ σοι μέλιτι χρῆσθαι ἔτερω.

τετρώβολον τουτ' ἐστί· φείδου τὰττικοῦ.

Πό. παῖ παῖ Κυδοιμέ.

Κύδοιμος

τί με καλεῖς;

Πό. κλαύσει μακρά.

255

ἔστηκας ἀργός; οὔτοσί σοι κόνδυλος.

Τρ. ὡς δριμύς.

Κό. οἶμοι μοι τάλας, ὦ δέσποτα.

Τρ. μῶν τῶν σκορόδων ἐνέβαλες εἰς τὸν κόνδυλον;

Πό. οἴσεις ἀλετρίβανον τρέχων;

Κό. ἀλλ', ὦ μέλε,

οὐκ ἔστιν ἡμῖν· ἐχθὲς εἰσφκίσμεθα.

260

Πό. οὔκουν παρ' Ἀθηναίων μεταθρέξει ταχὺ <πάνυ>;

Κό. ἔγωγε νῆ Δί'· εἰ δὲ μή γε, κλαύσομαι.

Τρ. ἄγε δὴ, τί δρῶμεν, ὦ πόνηρ' ἀνθρώπια;

οῤατε τὸν κίνδυνον ἡμῖν ὡς μέγας·

εἵπερ γὰρ ἦξει τὸν ἀλετρίβανον φέρων,

265

τούτω ταράζει τὰς πόλεις καθήμενος.

ἀλλ', ὦ Διόνυσ', ἀπόλοιτο καὶ μὴ ἄλθοι φέρων.

Κύ. οὔτος.

Πό. τί ἐστίν; οὐ φέρεις;

Κύ. τὸ δεῖνα γάρ,

ἀπόλωλ' Ἀθηναίοισιν ἀλετρίβανος,

ὁ βυρσοπώλης, ὃς ἐκύκα τὴν Ἑλλάδα.

270

Τρ. εὖ γ', ὦ πότνια δέσποιν' Ἀθηναία, ποιῶν

ἀπόλωλ' ἐκεῖνος κὰν δέοντι τῇ πόλει.

ἢ πρὶν γε τὸν μυττωτὸν ἡμῖν ἐγγεῖαι.

Πό. οὐκουν ἕτερον δῆτ' ἐκ Λακεδαίμονος μέτει

άνύσας τι;

Κύ. ταῦτ', ὧ δέσποθ'.

Πό. ἦκέ νυν ταχύ. 275

Τρ. ὦνδρες, τι πεισόμεσθα; νῦν ἀγῶν μέγας.

ἀλλ' εἴ τις ὑμῶν ἐν Σαμοθράκη τυγχάνει

μεμνημένος, νῦν ἐστιν εὔξασθαι καλὸν

ἀποστραφῆναι τοῦ μετιόντος τῷ πόδε.

Κύ. οἴμοι τάλας, οἴμοι γε κάτ' οἴμοι μάλα. 280

Πό. τί ἐστι; μῶν οὐκ αὖ φέρεις;

Κύ. ἀπόλωλε γάρ

καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοισιν ἀλετρίβανος.

Πό. πῶς, ὦ πανοῦργ’;

Κύ. εἰς τὰπὶ Θράκης χωρία

χρήσαντες ἑτέροις αὐτὸν εἶτ’ ἀπώλεσαν.

Τρ. εὖ γ’ εὖ γε ποιήσαντες, ὦ Διοσκόρω.

285

ἴσως ἂν εὖ γένοιτο· θαρρεῖτ’, ὦ βροτοί.

Πό. ἀπόφερε τὰ σκεύη λαβὼν ταυτὶ πάλιν·

ἐγὼ δὲ δοίδυκ’ εἰσιὼν ποιήσομαι.

Τρ. νῦν τοῦτ’ ἐκεῖν’ ἤκει τὸ Δάτιδος μέλος,

ὃ δεφόμενός ποτ’ ἦδε τῆς μεσημβρίας,

290

‘ὡς ἦδομαι καὶ χαίρομαι κεῦφραίνομαι.’

νῦν ἐστὶν ὑμῖν, ὄνδρες Ἕλληνες, καλὸν

ἀπαλλαγεῖσι πραγμάτων τε καὶ μαχῶν

ἐξελεύσασθαι τὴν πᾶσιν Εἰρήνην φίλην,

πρὶν ἕτερον αὖ δοῖδουκα κωλύσαι τινα.

295

ἀλλ', ὃ γεωργοὶ κάμποροι καὶ τέκτονες

καὶ δημιουργοὶ καὶ μέτοικοι καὶ ξένοι

καὶ νησιῶται, δεῦρ' ἴτ', ὃ πάντες λεῶ,

ὡς τάχιστ' ἅμας λαβόντες καὶ μοχλοὺς καὶ σχοινία·

νῦν γὰρ ἡμῖν αὖ σπάσαι πάρεστιν ἀγαθοῦ δαίμονος.

300

Χορός

δεῦρο πᾶς χώρει προθύμως εὐθὺ τῆς σωτηρίας.

ὃ Πανέλληνες, βοηθήσωμεν, εἴπερ πρόποτε,

τάξεων ἀπαλλαγέντες καὶ κακῶν φοινικίδων·

ἡμέρα γὰρ ἐξέλαμψεν ἦδε μισολάμαχος.

πρὸς τὰδ' ἡμῖν, εἴ τι χρῆ δρᾶν, φράζε κάρχιτεκτόνει·

305

οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ἀπειπεῖν ἂν δοκῶ μοι τήμερον,

πρὶν μοχλοῖς καὶ μηχαναῖσιν εἰς τὸ φῶς ἀνελκύσαι

τὴν θεῶν πασῶν μεγίστην καὶ φιλαμπελωτάτην.

Τρ. οὐ σιωπήσεσθ', ὅπως μὴ περιχαρεῖς τῷ πράγματι

τὸν Πόλεμον ἐκζωπυρήσετ' ἔνδοθεν κεκραγότες;

310

Χο. ἀλλ' ἀκούσαντες τοιούτου χαίρομεν κηρύγματος.

οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἤκειν σιτί' ἡμερῶν τριῶν.

Τρ. εὐλαβεῖσθέ νυν ἐκεῖνον τὸν κάτωθεν Κέρβερον,

μη παφλάζων και κεκραγῶς, ὥσπερ ἠνίκ' ἐνθάδ' ἦν,

ἐμποδὼν ἡμῖν γένηται τὴν θεὸν μὴ 'ξελεύσαι.

315

Χο. οὔτι νῦν γ' ἔτ' ἔστιν αὐτὴν ὅστις ἐξαιρήσεται,

ἦν ἅπαξ εἰς χεῖρας ἔλθη τὰς ἐμάς. ἰοὶ ἰοί.

Τρ. ἐξολεῖτέ μ', ὦνδρες, εἰ μὴ τῆς βοῆς ἀνήσετε·

ἐκδραμῶν γὰρ πάντα ταυτὶ συνταράξει τοῖν ποδοῖν.

Χο. † ὡς κυκάτω καὶ πατεῖτω πάντα καὶ ταραττέτω,

320

οὐ γὰρ ἂν χαίροντες ἡμεῖς τήμερον παυσαίμεθ' ἄν.

Τρ. τί τὸ κακόν; τί πάσχετε', ὦνδρες; μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν,

πρᾶγμα κάλλιστον διαφθεῖρητε διὰ τὰ σχήματα.

Χο. ἀλλ' ἔγωγ' οὐ σχηματίζειν βούλομ', ἀλλ' ὑφ' ἡδονῆς

οὐκ ἔμοῦ κινουῶντος αὐτῷ τῷ σκέλει χορεύετον.

325

Τρ. μή τί μοι νυνί γ' ἔτ', ἀλλὰ παῦε παῦ' ὀρχούμενος.

Χο. ἦν ἰδοῦ· καὶ δὴ πέπαυμαι.

Τρ. φῆς γε, παύει δ' οὐδέπω.

Χο. ἔν μὲν οὖν τουτί μ' ἕασον ἐλκύσαι, καὶ μηκέτι.

Τρ. τουῖτό νυν, καὶ μηκέτ' ἄλλο· μηδὲν ὀρχήσησθ' ἔτι.

Χο. οὐκ ἂν ὀρχησαίμεθ', εἶπερ ὠφελήσομέν τί σε.

330

Τρ. ἀλλ', ὀρᾶτ', οὐπω πέπαυσθε.

Χο. τουτογὶ νῆ τὸν Δία

τὸ σκέλος ρίψαντες ἤδη λήγομεν τὸ δεξιόν.

Τρ. ἐπιδίδωμι τοῦτό γ' ὑμῖν, ὥστε μὴ λυπεῖν ἔτι.

Χο. ἀλλὰ καὶ τὰριστερόν τοί μ' ἐστ' ἀναγκαίως ἔχον.

ἦδομαι γὰρ καὶ γέγηθα καὶ πέπορδα καὶ γελῶ

335

μᾶλλον ἢ τὸ γῆρας ἐκδὺς ἐκφυγῶν τὴν ἀσπίδα.